

EIROPAS PARLAMENTS

SPECIALIZDEVUMS

EIROPADOME
2004. gada 17. un 18. jūnijā
Briseļē

PRIEKŠSĒDĒTĀJA PATA KOKSA RUNAS
PREZIDENTŪRAS SECINĀJUMI

02/S-2004

Prezidentūras ģenerāldirektorāts

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

**PARLAMENTA PRIEKŠSĒDĒTĀJA PATA KOKSA UZRUNA EIROPADOMES
SANĀKSMĒ**

PIEKTDIEN, 2004. GADA 18. JŪNIJĀ
BRISELĒ

EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS

Šī ir pirmā Eiropadomes sanāksme pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kas notika no 10. līdz 13. jūnijam un bija lielākais pārnacionālas, visu kontinentu aptverošas demokrātijas pārbaudījums, kāds jebkad īstenots Eiropā. Kā Parlamenta priekšsēdētājam man jāatzīst, ka, neskatoties uz atsevišķiem rezultātiem, vēlēšanas sagādāja vilšanos divējādā ziņā.

Pirmkārt, salīdzinoši zemā vēlēšanu aktivitāte, kas bija tāda pati kā 1999. gadā (49%), kad Eiropas Savienībā bija 15 dalībvalstis, taču ar raksturīgu atturēšanos vairumā jauno dalībvalstu (26%), apstiprina mūsu bažas, proti, daudziem ir grūti saistīt sevi ar ES un novērtēt tās patieso nozīmi savā ikdienas dzīvē.

Otrkārt, eiro skepticisma un dažkārt eirofobijas atbalsta pieaugums norāda, ka nelielas, tomēr nozīmīgas minoritātes vienaldzīgajai attieksmei pret Eiropas kopējo projektu ir tendence pāriet naidīgumā.

Šīs vēlēšanas ir zaudēta iespēja. Pārāk daudz politisko partiju pievērsās nacionāliem jautājumiem vai personālijām. Šajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās pietrūka pašas Eiropas.

Politiskajiem līderiem tagad ir aktīvi jāiesaistās cīņā par Eiropas pilsoņu sirdīm un prātiem. Pretējā gadījumā negatīvās tendences kļūs spēcīgākas un mēs riskējam, ka Eiropas projekta attīstība apstāsies. Rezultāti sagādāja vilšanos Eiropas Parlamentam, bet tie arī jāuztver kā brīdinājums visām Eiropas Savienības iestādēm. *Tās valdības, kas, cerams, pēc šīs nedēļas nogales sāks ratificēšanas kampaņu, kurā paredzēts referendums, būs skaidri uztvērušas signālu mosties.*

Tagad Eiropas valstsvīriem ir jāņem nostāja par labu Eiropai. Mūsu Eiropas iecere mums jāizstāv valodā, ko saprot visi. Eiropai, kuru mēs atbalstām, ir jābūt jēgpilnai. Eiropa ir ne vien vislabākais valstu samierināšanas piemērs visā pasaules vēsturē, bet tā nozīmē arī nodarbinātību, drošību, uzlabotas infrastruktūras un augstus standartus vides aizsardzības jomā. Tā ir arī mūsu tautu ekonomiskā izaugsme, pārticība un drošība. Ja mēs savus politiskos Eiropas mērķus saistīsim ar mūsu devumu pilsoņu labā, ja uzsvēsim Eiropas dimensiju jomās, kas viņiem rūp visvairāk (bezdarbs, terorisms, noziedzība, pensiju fondu nākotne, ekonomiskā attīstība un lauksaimniecības reforma, jo īpaši jaunajās dalībvalstīs) mēs varam pavērst šo tendenci pretējā virzienā un rosināt Eiropas entuziasmu, kura pagājušajā nedēļas nogalē pietrūka. Tas liek koncentrēties uz būtisko un rezultātiem.

*

* *

BRĪVĪBAS, DROŠĪBAS UN TIESISKUMA TELPA; CĪNA PRET TERORISMU

Runājot par to, ko cilvēki sagaida jomās, kurās Eiropai ir neapšaubāma pievienotā vērtība, ļoti liela nozīme ir kopīgas brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidei. Tāpēc šodien es vēlētos atkārtot Eiropas Parlamenta 11. martā "Tamperes II" Eiropadomei izteikto aicinājumu izvērtēt pēdējo piecu gadu pieredzi, ņemot vērā gan nepilnības, gan sasniegumus, un šodienas sanāksmē radīt impulsu jaunai darba kārtībai un vidēja termiņa programmai, kas uzsvērtu politisko steidzamību un paredzētu stratēģiju. Tāpēc īpaši vēlos lūgt šīs nozares Padomei, lai likumdošana šajā pilsoņiem svarīgajā jomā notiktu atklāti, nevis Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem aiz muguras, bet gan patiesi apspriežoties ar parlamentāriešiem un veidojot ar viņiem dialogu.

PAPLAŠINĀŠANĀS

Savā secinājumu projektā prezidentūra pareizi izsver, ka Bulgārija un Rumānija ir daļa no Eiropas Savienības neatgriezeniskā piektās paplašināšanās procesa. Eiropas Parlamenta vārdā es apsveicu abu valstu ievērojamos panākumus pievienošanās sarunās, jo sevišķi visu sarunu sadaļu slēgšanu ar Bulgāriju šonedēļ. Parlaments ir izteicis īpašas bažas par reformu gaitu Rumānijā. Ja Rumānija reformas neīstēnos, tā var nošķirties no paplašināšanās procesa.

Parlaments jo īpaši apsveic nodomu uzsākt pievienošanās sarunas ar Horvātiju 2005. gada sākumā. Kā Jūs, Priekšsēdētāja kungs, norādāt savos secinājumos, Horvātijas pievienošanās otrā posma uzsākšana palīdzēs radīt jaunu Eiropas perspektīvu Rietumbalkānu reģionam.

Attiecībā uz Turciju Eiropadome decembrī izlems, vai ir jānosaka datums sarunu uzsākšanai. Eiropadome pienācīgi vadīsies no Komisijas ziņojuma, kas gaidāms šoruden. Es tomēr ceru, ka Jūs ņemsiet vērā mūsu atzinību par Turcijas pastāvīgajiem centieniem reformu īstenošanā un Turcijas pozitīvo lomu Anana miera plāna sarunās un pēc tām. Jo īpaši mēs Eiropas Parlamentā priecājamies par Leilas Zanas, mūsu Saharova balvas laureātes, atbrīvošanu.

*

* *

Šodien es jūs uzrunāju trīspadsmito reizi kopš manu Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja pilnvaru sākuma, un tā ir arī pēdējā. Manuprāt, šajā laikā Eiropas Parlaments ir apliecinājis sevi kā **nobriedušu un uzticamu** Padomes un Komisijas **partneri likumdošanā** un vienmēr ir uzsvēris politisko aspektu prioritāti.

Ilgāk nekā piecus gadus Eiropas Parlaments ir veicis savu institucionālo pienākumu, **efektīvi un atbildīgi** izmantojot savas likumdošanas pilnvaras. Pēdējos piecos gados ir sekmīgi pabeigtas 403 koplēmuma procedūras un 86 samierināšanas sarunu kārtas - divarpus reižu vairāk nekā iepriekšējā piecu gadu periodā. Netika pieņemti tikai divi priekšlikumi - Uzņēmumu apvienošanas direktīva 2001. gadā un Ostu pakalpojumu direktīva 2003. gadā.

Skaidri redzams, ka Parlaments **nav pieprasījis visas savas parlamentārās tiesības**. Gandrīz trešdaļa procedūru noritēja paātrināti, nostāju pieņemot pirmajā lasījumā, taču pusē procedūru vienošanās ir panākta un noslēgta otrajā lasījumā - "pirmssamierināšanas" stadijā, tikai vienu piektdaļu priekšlikumu atstājot īstai samierināšanas procedūrai. Vispārināti vērtējot, Parlaments un Padome likumdošanu izmantoja politiski, ar stingru kopības izjūtu un stratēģisku pieeju.

Uzrunājot jūs pirmoreiz - Barselonā, es teicu, ka jāpārvar pilsoņu uzticības krīze. Visuzskatāmāk šī aktualitāte jūtama, vērtējot Lisabonā izstrādātos plānus - **mūsu darbu nesaskaņa ar vārdiem rada šaubas** par veikumu kopumā. Man ir prieks jums ziņot, ka Parlaments pilnvaru laikā ir izpildījis savus solījumus par 100% un apliecinājis gatavību veikt pienākumus likumdošanas jomā un rīkoties bez vilcināšanās. Pateicoties jūsu sadarbībai, kā arī Īrijas prezidentūrai, Parlaments spēja pabeigt savu darbu rekorda cienīgā "katapultēšanās ātrumā". Mēs nedrīkstam atslābināties.

Jūs atceraties, ka es ierosināju (arī tas notika Barselonā) izstrādāt Starpiestāžu nolīgumu par likumdošanas uzlabošanu, un mēs esam to panākuši, nosakot pamatnostādņu kopumu, kā padarīt šo darbu efektīvāku un panākt lielāku pārredzamību, mums kopīgi veidojot Eiropas tiesību aktus. Mūsu tiesību aktu kvalitāte ir būtiski nozīmīga. Izstrādātais nolīgums mums tagad jāīsteno.

Pirmkārt, esmu pārliecināts, ka mums ātrāk, nevis ar tādu vilcināšanos kā patlaban, jāķeras pie tiesību aktu **konsolidācijas un vienkāršošanas**, jāatrod sevī politiskā griba un jānodrošina resursi, lai rūpīgi izvērtētu tiesību aktu smagnējo kopumu. Mums jāizstrādā **visu triju iestāžu - Padomes, Parlamenta un Komisijas - kopīga un prioritāra programma ar precīzu grafiku**. Tajā jābūt atspoguļotiem mērķiem, ko mēs esam noteikuši, - tiesību aktu **vienkāršība, skaidrība un noteiktība**.

Otrkārt, mums **nopietni jāizvērtē nolīgumā paredzētās likumdošanas alternatīvas**. Protams, darbības Eiropas līmenī ir jāreglamentē, taču **tas jādara efektīvāk un mazāk**. Tas ir jautājums par subsidiaritāti, par ko mūsu iestādes var vienoties, tomēr tas skar arī konkurētspēju. Mēs noteikti nevēlamies, ka nevajadzīgi noteikumi un ierobežojumi palēnina izaugsmi, ja ir iespējams atrast reālas un elastīgas alternatīvas.

Treškārt, mums pēc iespējas ātrāk jāvienojas par **kopīgiem kritērijiem un kopīgu metodoloģiju** likumdošanas procedūras **ietekmes novērtēšanai**, lai precīzāk noteiktu, kā mūsu lēmumi **nodarbinātības, konkurētspējas un vides jomā ietekmē budžetu un ekonomiku**. Un vēlreiz uzsveru - ja mums nebūs gribas un resursu uzdevuma izpildei, cietīs izstrādāto tiesību aktu kvalitāte un galu galā tas arī kaitēs Eiropas pilsoņu interesēm.

Mums vairākās sabiedriskās politikas jomās no slavējamiem lielisku nodomu paziņojumiem ir jāpārorientējas uz praktiskiem rezultātiem. Vēl pārāk bieži mūsu politiskie centieni atšķiras no mūsu iespējām un politiskās gatavības rīkoties. **Nākamajai Eiropas Komisijai un Eiropas Parlamentam svarīgākie uzdevumi ir koncentrēties uz būtiskāko un pievērst galveno uzmanību praktiskai rīcībai**. Šo uzdevumu būs daudz vieglāk īstenot, atkal cenšoties Eiropas kopējo mērķi izskaidrot saprotamā valodā.

Informējot plašāku sabiedrību un īstenojot kampaņas, mums pirmām kārtām jārunā par Eiropu, kurai ir reāla nozīme. Mums jārunā par Eiropu kā vērtību, neierobežojot sevi tikai ar kādu tīri pragmatisku aspektu - Eiropa kā tirgus vai kopējās lauksaimniecības politikas peripetijas -, lai cik svarīgi šie aspekti būtu. Mums jārunā ar cilvēkiem par mūsu uzticību plurālistiskai demokrātijai un par to, ka šis princips Eiropā ir vissvarīgākais.

Mēs esam radījuši jaunu Eiropas pieeju. Mums nav jāvairās to plašāk izmantot pasaules mērogā, kur intereses ir tik daudzšķautņainas.

Šis mūsu vērtībām atbilstošais prioritāšu saraksts liek mums uzsvērt, ka **jaunā Eiropas saskaņa** jāatrod un jāattīsta kopīgi. Tas ir jaunais virziens. Tas ir solis, lai sekmētu **saskaņu, kas sniedzas tālāk par Eiropas robežām**. Esmu pārliecināts, ka jaunā Eiropa, kuras spēks ir pārbaudītas vērtības, kuras uzmanības centrā ir skaidri noteiktas intereses, kurai ir lielāka rīcībspēja un kuras spēka avots ir kopēja politiskā griba un redzējums, ir gatava risināt jaunā gadsimta pasaules mēroga problēmas.

Šai Eiropadomei ir viens galvenais uzdevums - vienoties par labu konstitūciju, kas beidzot pieliks punktu mūsu ieilgušajai institucionālajai introspekcijai, taču vienlaikus ir jāaņem iegūt ratifikācijai nepieciešamo sabiedrības atbalstu un jāatjaunina ES iestādes, it īpaši Komisija pēc vēlēšanām. Tā ir mūsu kvēlākā vēlēšanās, lai jūs šajā sanāksmē sasniegtu šo mērķi. Eiroskeptiķiem un tiem, kas apšaubā mūsu nodoma noteiktību, tas būs visnopietnākais signāls - Eiropa ir nopietni ķērusies pie darba; tā ir darboties spējīga 25 valstu Eiropa.
